

VERONIKA ZÝKOVÁ / 26. 9. 2017

Kateřina Karhánková: Fascinuje mě, co lze filmem sdělit

Zatímco absolventský film režisérky, výtvarnice a animátorky Kateřiny Karhánkové, Plody mraků, úspěšně cestuje po festivalech, ona už pracuje na připravovaném seriálu Mlsné medvědí příběhy. Specifika tvorby pro děti, co ji provází, ale také plány do budoucna přiblížila v rozhovoru pro Revue.

Jaká byla vaše cesta ke studiu na FAMU?

Studovala jsem střední výtvarnou školu Václava Hollara. Hlavním oborem byla propagační grafika, ale škola je obecně zaměřená a člověk si tam vyzkouší výtvarné techniky všeho druhu. Od kresby, malby, grafických tisků až po modelování a odlívání. Nejraději jsem vytvářela objekty, chtěla jsem dělat sochařinu. Postupně se mi nápady začaly spojovat s textem nebo se mi v hlavě rozhýbaly. Měly vždycky trochu dramatický oblouk. Asi ve třetím ročníku jsem se dostala do krize a nevěděla, na jakou vysokou školu jít. Na chodbě mě potkala Maruška Minářová, která na FAMU studovala, nebo zrovna udělala zkoušky, a ta mi řekla: „Hele, Káčo, pojď na FAMU, tam je to fajn!“ (smích) O animovaný film jsem se do té doby nezajímala jinak než z výtvarného úhlu pohledu. Šla jsem se na FAMU podívat, prošla celou budovu, popovídala si s pár studenty a zjistila, že by to pro mě možná byla nejlepší platforma. Rozhodla jsem se pro animovaný film, byť jsem jej nikdy předtím nedělala, ani jsem si ho nezkusila. Bylo to bláznovství spojené s intuicí. (smích) Potom jsem odjela na půl roku na Nový Zéland. Předtím jsem absolvovala konzultaci na FAMU, kde mi řekli, že se uvidí, jestli nebudu chtít po návratu z cest dělat spíše ochranářku ptáků kivi než animovaný film. Po návratu jsem šla znovu na konzultaci s tím, že nechci dělat ochranářku ptáků kivi a ráda bych na animovaný film. Postupně jsem pracovala na tom dostat se na zkoušky,

připravovala výtvarné, textové práce a vytvořila první animované video. Protože jsem měla kresbu, která byla také součástí zkoušek, jakžtakž zvládnutou z Hollarky, nedělalo mi poté takový problém přejít ke kreslené animaci.

Kdy se objevil váš zájem o tematiku dětství ve filmu?

Už na střední škole jsem se dost zabývala vlivem dětství na dospělost a přišlo mi to jako neskutečně zásadní téma jak pro děti, tak pro dospělé. Byla a stále jsem přesvědčená o tom, že v dětství sbíráme podněty, které využíváme v dospělosti. Že je to taková knihovna, ze které poté čerpáme. Spoustukrát jsem si uvědomovala, že některé věci, které jsem netušila, že bych si mohla jako dítě pamatovat, se najednou vyloví z paměti a člověka utváří. Takže jsem nejdříve chtěla dělat filmy určené dospělým, které by byly o tomto tématu, jako například etuda *Držet krok* (2010). Potom jsem se rozhodla, že to nechci dělat takhle, že chci zkusit oslovit dětské publikum. Přišlo mi, že spousta filmů pro děti není vlastně vůbec pro děti a hlavně že se tvůrci vůbec nezajímají o to, jak děti kinematografii chápou, jak vůbec zpracovávají informace. Tohle pro mě začalo být zásadní, takže jsem chodila do školek a vždycky, když jsem napsala nějaký příběh nebo scénář, bavila jsem se o něm s dětmi. Přednesla jsem jim ho jako pohádku a sledovala, kde příběh nechápou, na co naopak reagují, a nechala jsem je kreslit obrázky toho, co jim přišlo v příběhu zásadní nebo co je nejvíce oslovilo. Podle toho jsem se učila rozumět tomu, na co se děti zaměřují emočně a co je pro ně důležité. To mě zajímalo a tím směrem jsem rozvíjela své další filmové směřování.

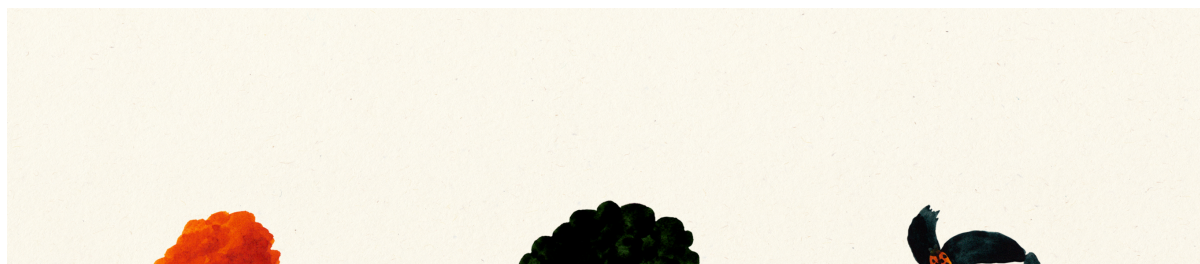
Vtipné je, že při přijímacím řízení na FAMU se mě Libuše Čihařová, budoucí vedoucí většiny mých školních filmů, zeptala, jestli bych uvažovala o tom dělat tvorbu pro děti. Já jsem v ten moment odpověděla, že tím si rozhodně nejsem jistá, jelikož si myslím, že to je strašně těžké a že k tomu určitě inklinovat nebudu. (smích) Občas mi to připomene.

Jak vznikl Nový druh (2013) – příběh o třech dětech, které objeví tajemnou kost?

K *Novému druhu* mám asi ze všech svých filmů nejsilnější vztah, protože vznikl v době, kdy jsem byla na FAMU dost nešťastná, nevěděla jsem, jak své studium uchopit. Měla jsem pocit, že nedostávám informace, které bych potřebovala, nebo že prosazují něco, s čím naprostá většina nesouhlasí. Dostala jsem se do pozice, kdy to, co jsem považovala za strašně důležité, většina lidí považovala za hroznou hloupost. Nevěděla jsem si s tím rady. Neměla jsem pocit, že toho mám tolik za sebou, abych mohla rozhodnout, že já mám pravdu a oni ne. Měla jsem pro bakalářský film napsané tři scénáře a nápad s *Novým druhem* přišel jako poslední. Vznikl z toho, co jsem sama prožívala. Cítila jsem, že je zásadní sdělit, že i člověk, se kterým nemusí nikdo souhlasit, může mít dobrou vizi nebo super nápad. Ale že je na jeho realizaci mnohdy sám. Zároveň jsou vždycky nějakí lidé, kteří vás obklopují a mají na věc podobný pohled jako vy, jen je musíte najít.

FAMU byla hodně zaměřená na animaci jako autorský film, a já jsem se od začátku snažila pracovat týmově – hledat a vytvářet tým. Protože to mě na tom zajímalo. Měla jsem pocit, že když se uzavřu do samostatné bubliny, nebudu vědět, jak s lidmi komunikovat a nebudu se posouvat dál. To jsem do toho filmu taky chtěla dát prostřednictvím těch tří dětí, které společným dialogem dospějí k výsledku, o kterém jsou přesvědčené a nějak pozitivně se ho snaží prezentovat... *Nový druh* je do značné míry smutný. Dlouho jsem přemýšlela o jeho konci, přišlo mi, že jiný být nemůže, protože to je mnohdy realita, ale nemusí být. Vlastně je ten závěr smutný pro hlavní postavy a vtipný pro diváka, který má díky poslednímu záběru možnost podívat se, co je pod zemí.

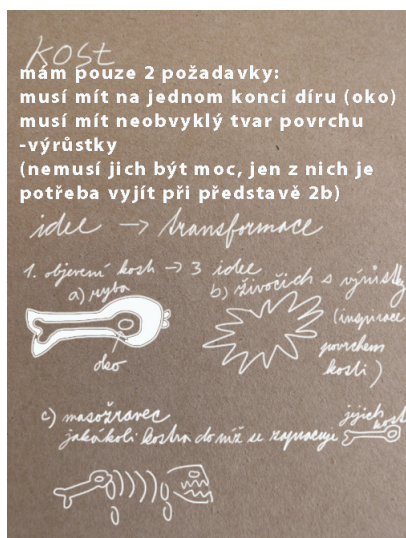
Hrozně mi šlo o to, aby děti pochopily, že spoluprací můžou dojít i k nějakému štěstí a zároveň spolupoznání, že dávat jednotlivé názory dohromady má význam, ale že se můžou dostat do situace, kdy budou samy a musí se s tím smířit. Tohle pro mě byla těžce sdělitelná témata, obzvlášť beze slov, což je způsob, jakým se snažím dělat film, protože mi přijde, že to má pro dětské publikum sílu.

Jakým způsobem jste na filmu spolupracovala s dětmi?

Šla jsem do školky a vzala s sebou vymodelovanou kost ve vitrínce. Děti věřily tomu, že je opravdová. Říkala jsem jim, že od nich potřebuju pomoci, protože se našla tahle kost a nikdo neví, jakému živočichovi patřila. Prosila jsem je, aby od sebe obrázky nekopírovaly, ale zkusily opravdu vymyslet vlastní nápad, jak mohl takový živočich vypadat. Že to zvíře nikdy nikdo neviděl a měly by ho nakreslit tak, jak si myslí, že by vypadalo. Protože každý z nich může mít pravdu. Tohle na ně tak zapůsobilo, že si sedly a opravdu každé dítě mělo jiný obrázek. Byli tam jednokostní živočiši, kdy děti jen obkreslily tvar kosti, protože si ještě neuvědomovaly, že kostra je složena z více kostí. Potom tam byl jeden děsně sofistikovaný nápad, který měl nalezenou kost zabudovanou v páteři. Kolem tohoto obrázku se děti shlukly a říkaly: „Hmm, to by nás nenapadlo!“ Vybrala jsem tři dětské nápady a z nich udělala tři návrhy různých živočichů, které jsou použity ve filmu. Použila jsem i situaci, kdy děti začaly spolupracovat na podle nich nejlepším nápadu ze třídy a vylepšovat ho. Hodně pedagogů mi tvrdilo, že koncept filmu nebude fungovat, protože osvědčený dramatický oblouk by byl takový, že jedno dítě vymyslí kostru živočicha, druhé dítě na ni přidá maso a svaly a třetí kůži. A tohle jsem přesně nechtěla. Říkala jsem, že tenhle film je úplně o něčem jiném, že není o tom živočichovi, ale o dětech, které společně dospějí k nějakému přesvědčení, i když na začátku měly každé jiný názor. Respektovali to, ale nebyli si jistí, jestli bude tato stavba filmu fungovat.

Jak probíhala spolupráce s výtvarníkem Filipem Pošivačem?

Skica k filmu Nový druh

(foto: Kateřina
Karhánková)

Když jsem poprvé viděla jeho věci, byla jsem nadšená. Byla jsem přesvědčená, že mé výtvarné řešení zdaleka nenaplnuje mou představu, jako by mohlo s Filipovým výtvarným přístupem. Filip se spoluprací souhlasil hned poté, co si přečetl scénář. Studoval animovaný film na UMPRUM a nikdy předtím film nerealizoval dohromady s režisérem, jen v pozici výtvarníka. Udělala jsem animatik a podle něj jsme s Filipem tvořili scény. Celý systém spolupráce jsem vymýšlela sama, protože nás ho na škole neučili. Nebylo zvykem mít ve svém filmu cizí výtvarné řešení. Na škole se spíše podporovalo, že režisér je zároveň i výtvarníkem, ale postupně k tomuto týmovému způsobu zaujali pozitivní postoj. Film je realizován ploškovou animací, aby bylo možné použít výtvarné řešení v jeho původní podobě bez nutnosti překreslování, jako je tomu u kresleného filmu. Vypsala jsem Filipovi komponenty, které je potřeba vytvořit, včetně rozměrů a představ o kompozici. Kreslila jsem takové skici, aby přibližně věděl, co má kde ve scéně být a jak je veliká. Filip vše maloval a kreslil na papír a poté skenoval a skládal v počítači v programu Photoshop. Během této spolupráce jsem se učila komunikovat o filmu s dalšími lidmi a jsem za to strašně vděčná. Režisér výtvarníka při spolupráci často ovlivní. V tomto případě jsem hodně mluvila do vzhledu postav.

Film jsem naanimovala asi za čtyři měsíce a včetně psaní scénáře vznikl dva roky. Během té doby jsem měla krize, kdy jsem nevěděla, jestli jdu správnou cestou, nebo ne. Hodně lidí říkalo: „Ježíšmarja, ty děláš ty filmy pro děti, to je ale blbost.“ (Je tomu také proto, že se animace dlouhou dobu snažila zbavit stigma filmového média pro dětské publikum, filmy pro děti byly brané jako podřadné.) Bojovala jsem s tím, jestli to, co dělám, není úplná hovadina a jestli není slabost, že jsem se pustila do práce s výtvarníkem a nevytvářím si výtvarné řešení sama, což mi bylo také vytýkáno. Vlastně jsem trochu prožívala to, co prožívají děti v tom filmu.

Skica k filmu Nový druh (foto: Kateřina Karhánková)

Výtvarné řešení Filipa Pošivače (foto: Kateřina Karhánková)

Nový druh toho nakonec hodně procestoval...

Pro mě je důležité dostat film k lidem. Myslím, že jsem ho posílala na všechny možné festivaly, starala jsem se o to sama, k čemuž mě inspirovala Saša Hetmerová. Z festivalu v Drážďanech, kam jsem nemohla jet, mi volali, že když děti vyšly z kina, začaly se rýpat v záhonech před kinem, úplně to tam rozryly a muselo se to pak dávat do pořádku. To bylo největší zadostiučinění. (smích) Bude to znít trochu cynicky, ale samotná výroba filmu mě úplně nebaví. Nejsem fascinována pohybem a rozpoohybáváním neživého objektu. Spíše mě fascinuje, co lze filmem sdělit, ten celek, který díky všem filmovým složkám nakonec vznikne. Dělán film, protože si myslím, že neumím nic jiného líp, a snažím se ho dělat, jak nejlépe umím. Strašně mě baví diskuze a reakce lidí poté, co film dodělám, to je pro mě důležité. Nedávno jsem zjistila, že mě naplňuje i to, že lidé, kteří se mnou na filmu dělají, z něj mají radost.

Na svém dalším filmu Tonda a bacil (2014) jste si zkusila kombinaci hraného a animovaného filmu. Jak se vám tenhle postup osvědčil?

Tonda a bacil souvisí se čtvrtáckým cvičením katedry animace – jmenuje se „animace a herec“. Všichni studenti animace tohle cvičení milují. (smích) Většina studentů z něj má osypky. Protože je to vlastně poprvé, kdy nás hodí do role režisérů hraného filmu, což většina animátorů, kteří jsou často stydliví, těžce snáší. Je to peklo hlavně z hlediska dialogů. Mnozí k tomuto cvičení přistoupí tak, že herce pixelují nebo jen nafotí a poté hýbou s částmi fotek jako s papírkovou animací. Mě hrozně baví dětské

hrané filmy, kde ožijí hračky, to jsem vždycky milovala, když jsem byla malá. Říkala jsem si, že bych mohla zkusit pracovat s dětmi – aby to bylo jako děti dětem. Rozhodla jsem se pro kombinaci animace a hraného filmu. Absolutně jsem neměla zkušenosti, nikdy jsem na place nebyla, tak jsem to chtěla vymyslet úplně jednoduché. Protože je to takové prokleté cvičení, které se ve výsledku často nepodaří.

MALÝ VELKÝ HRDINA

Příběh o pohledu šestiletého chlapce na jeho vítězný boj se smrtelnou nemocí.

Šestiletý chlapec je požádán, aby řekl něco o zákeřné nemoci, kterou sám onemocněl. Nemoc je reprezentována chlapcovou kresbou zlé příšery. Chlapec se před příšerou nejdříve schová, bez úspěchu, vždy ho najde. Snaží se před ní tedy utéct. Příšera je mu stále v patách. Překážka brání v útěku nakonec chlapce donutí nebezpečí čelit. Příšera neustále roste. Čím je však větší, tím je chlapec menší. Musí se příšere postavit dřív, než bude příliš pozdě.

Film má za cíl podpořit nemocné děti v boji s nemocí, která je postihla.

Představa vizuálního řešení:

Veškerá akce se odehrává na bílém pozadí. Potřebné rekvizity jsou nakresleny černou linkou (jakoby tužkovou). Kluk, je skutečný (reálná akce), obličej kreslený, animovaný. Pohyb kluka v začátku a na konci reálný, ve vizuálním vyprávění pixelovaný, stylizovaný.

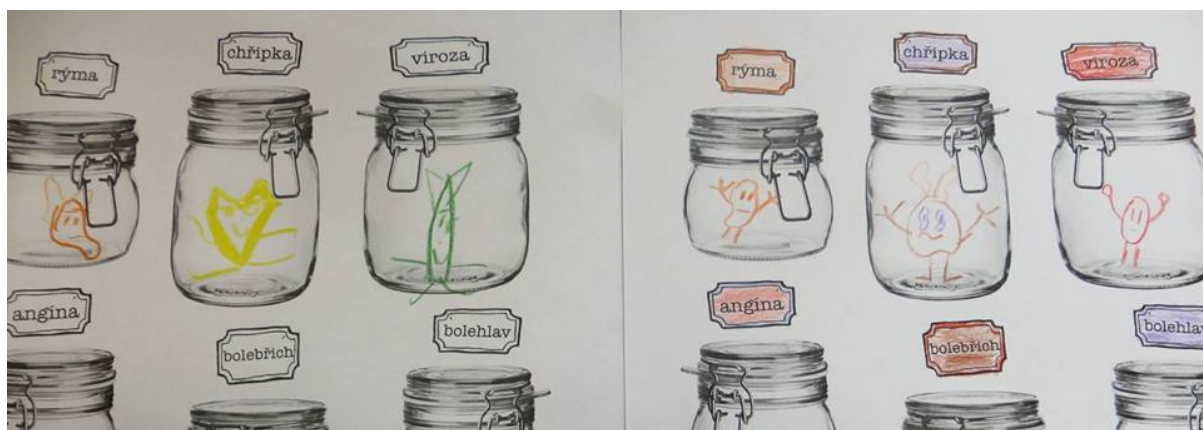
Nerealizovaný projekt Malý velký hrdina (foto: Kateřina Karhánková)

Původně jsem jako magisterský projekt chtěla vytvořit interaktivní animovaný film do nemocnic, pro děti, které se tam léčí s leukémií. Samy by kreslily charaktery a ovládaly je... Přes tohle jsem se dostala k *Tondovi a bacilovi*. Film měl být o boji dítěte s nemocí, kterou představovala příšera. Film se měl jmenovat *Malý velký hrdina*. Ale zjistila jsem, že děti tuto metaforu nedokážou pochopit. Jak může být příšera nemoc venku, když nemoc je uvnitř nás? Děti nechápaly, jak mohou s nemocí bojovat, když je uvnitř! Vůbec jsem netušila, že tahle metafora jim nebude absolutně srozumitelná. Když jsem si s nimi o příběhu a bacilech povídala, tak jsem si čím dál více uvědomovala, že celý koncept nefunguje a napsaný scénář můžu hodit do koše. Zjišťovala jsem, jak si bacila představují a jak by se ho zbavily. Všechny ty procesy začínají tím, že děti přemýšlí, jak by ho dostaly ven, aby se s ním mohly utkat. Takže jsem si vymyslela úplnou fantazijní hloupost, že se bude bacil chytat do sklenice, a taky je potřeba kamarád, který pomůže...

Tonda a bacil (foto: Kateřina Karhánková)

Film se natáčel dva dny. Neuvěřitelně jsem podcenila scénu, neměla jsem scénografku. Pokojíček je v hrozném nepořádku a je fakt otřesně zaneřáděný. Měla jsem celou scénu pročistit, nesnažit se o realistický pokojíček, ale spíše o nadsázku. Z filmu vznikla prostě vtipná etuda, na kterou ale děti paradoxně reagují více než na *Nový druh*. Udělala jsem k filmu omalovánky – prázdné sklenice, dovnitř kterých děti mohou nakreslit nemoci. Pořád mi chodí zprávy, třeba že má někdo zase chřipku, takže má připravenou sklenici vedle postele. Nebo mi jedna maminka napsala, že byli na pásmu krátkých filmů a viděli tam *Tondu a bacila*. Potom onemocněla a ráno přišlo dítě se sklenicí k její posteli a říkalo: „Mami, počkej, to vyřešíme.“ Uvědomila jsem si, že jsem děti filmem dosti zblblá, což nevím, jestli je dobré. Všechno berou hrozně doslova, věděla jsem, že to tak je a ve filmu to použila.

Omalovánky Tonda a bacil (foto: Eliška Děcká)

Dramaturgicky jste podepsána pod pásmem Rosa & Dara a jejich velká dobrodružství (2015). Co práce na tomto projektu obnášela?

To byla náhoda. V Annecy, kde byl *Nový druh* v soutěži studentských filmů, jsem potkala Báru Příkaskou z produkční společnosti Bionaut. Dlouho předtím, když to začali připravovat, jsem se do projektu přihlásila, protože to byl jediný seriál pro děti, který se připravoval mimo Českou televizi, což mi přišlo skvělé. Ale asi mě ani nezaregistrovali. Bára mi tehdy v Annecy dala přečíst scénář s tím, že s ním stále bojují. Já jsem ho opoznámkovala a řekla jí své názory. Ona mě pak začala brát na schůzky s producenty, kde jsem poznala, jak to chodí s distribucí dětských filmů, cenzurou atd. Po nějaké době jsem dostala od Bionautu nabídku, jestli bych se do filmu nezapojila jako dramaturg. Já jsem dramaturgii k cizímu filmu nikdy předtím nedělala, ale řekla jsem si, že to je příležitost, která se nebude opakovat. Tak jsem do toho šla. Myslím, že z toho vyšel takový dobře halucinogenní film pro děti. (smích) Udělala bych ho asi trochu jinak, ale neměla jsem právo do některých věcí zasahovat, nebyla jsem v pozici režiséra, nebyl to můj film, takže jsem spíše říkala, co bude a co nebude v příběhu, který vytvořili, fungovat. Později jsem spolupracovala na synopsích seriálu *Rosa & Dara*, který ještě nebyl realizován. To byla skvělá zkušenost.

Absolventský film Plody mraků (2017) uspěl na Anifilmu, kde získal zvláštní uznání v Mezinárodní soutěži studentských filmů, a dostal se na nejprestižnější festival animovaných filmů Annecy...

Přijetí *Plodů mraků* na festival v Annecy mělo obrovský vliv, protože ostatní festivaly se poté automaticky ozývají v podstatě samy. To se stalo i s *Novým druhem* a věděla jsem proto, že jde o zásadní moment, který umožní, abychom film dostali dál k lidem. Chvíli to vypadalo, že *Plody mraků* nebudou moci být kvůli premiéře v Annecy promítnuty na Anifilmu, jelikož třeboňský festival probíhal dříve než Annecy. Nakonec nám byla projekce v Čechách povolena. Ocenění zvláštního uznání poroty na Anifilmu jsem vůbec nečekala, byla jsem z toho dost v šoku. Zároveň bylo vtipné, že ve stejné

kategorii dostala hlavní cenu *Pipka* režisérky Renaty Gąsiorowské.

Byla jsem tak nějak automaticky smířená s tím, že *Plody mraků* jsou filmem pro děti a cenu jsem tedy neočekávala. Musela jsem si zvyknout, že mnohdy ani zpětnou vazbu mít nebudu, nebo až později, z rozhovorů s dětmi. Na festivalech pro děti, kde je dětská porota, jako vítězný film vyberou třeba nějaký s pejskem nebo hodně barevný, který jim utkvěl v paměti, ale mnohdy si na tyto filmy poté ani nevzpomenou, zatímco v paměti jim uvíznou jiné filmy, o kterých dále přemýšlí. *Nový druh*, který koupilo do sbírek MoMA v New Yorku, dostal myslím všeho všudy dvě ceny. Z referencí, které mám k dispozici, má pro děti velký význam, mají ho rádi a přemýšlí o něm. To, že si na film vzpomněly třeba o rok později, má pro mě větší hodnotu než ceny.

Výtvarný návrh Plodů mraků (foto: Kateřina Karhánková)

Jak došlo ke spolupráci s produkční společností MasterFilm?

Věděla jsem, že *Plody mraků* nedokážu vytvořit sama na FAMU. Scénář jsem napsala pro výtvarnici Alžbětu Skálovou, která už dlouhou dobu nebyla studentkou, takže potřebovala finance, aby se filmu mohla věnovat. Taky jsem věděla, že technologie, kterou je tento film vytvořen, je realizovatelná jen s větším týmem. Potřebovala jsem najít produkci, která by se se mnou na projektu podílela. Hledala jsem mezi svými vrstevníky někoho, kdo bude rozumět mému záměru. Přes spolužáka Tomáše Pavlíčka mě oslovil Tomáš Michálek z MasterFilmu. Bavili jsme se o našich pohledech na věc a on řekl, že by se mnou film chtěl dělat. Celou dobu, co jsem na něm pracovala, mi on ani Dagmar Sedláčková do ničeho nemluvili a nechali mě udělat si film podle sebe.

Projekt jsme podali ke Státnímu fondu kinematografie, který jej podpořil, což pro mě znamenalo obrovskou zodpovědnost. Jsou lidé, kteří si myslí, že by se měl absolventský film realizovat v rámci školou vyměřeného rozpočtu. Já na to ještě úplně názor nemám, ale vím, že jsem jako režisérka udělala touto cestou pro film maximum a udělala bych to pro něj znovu.

Plody mraků (foto: Kateřina Karhánková)

Mohla byste prozradit víc o připravovaném seriálu *Mlsné medvědí příběhy*?

Seriál vznikl podle *Malé medvědí knížky* Zbyňka Černíka. Režírujeme ho společně se Sašou Hetmerovou, výtvarníkem je Filip Pošivač, takže jde o podobné výtvarné řešení jako v *Novém druhu*. Oficiální premiéru *Mlsné medvědí příběhy* teprve budou mít. Je to vlastně večerníček a jednotlivé díly vznikají jako uzavřené epizody. Seriál je z větší části financovaný ze zahraničí, takže jsme s producentkou Bárou Příkaskou jezdily po pitching forech a seriál prezentovaly potenciálním zahraničním partnerům, což pro nás byla velká zkušenost. Na amsterdamském festivalu Cinekid jsme získali cenu pro nejlepší prezentovaný animovaný projekt, což nám udělalo obrovskou radost. V srpnu jsme dokončili pilotní epizodu *Hurá na borůvky!*, kterou plánujeme příští rok uvést do kin v rámci pásma animovaných filmů pro děti. Seriál by měl mít premiéru v České televizi na podzim v roce 2019.

Kolik bude mít seriál dílů?

Česká televize vyrábí večerníčky většinou jen po sedmi dílech, což je z hlediska budoucího prodeje do zahraničí nešťastné. Je to tak, že v zahraničí se animovaný seriál nedá prodat, pokud nemá alespoň dvacet šest dílů. Ale už od třinácti dílů se s ním dá pracovat. Zatím tedy vyvíjíme těchto třináct dílů. Česká televize je v projektu minoritním koproducentem. Momentálně pracujeme na scénářích a příští rok začínáme animovat.

Máte už od dětí nějakou reakci na pilotní díl?

Nechali jsme si vypracovat takový průzkum, jak děti na film reagují. Film se pouští dětem a parta lidí zjišťuje, jak ho vnímají. Měli jsme veskrze pozitivní reakce. Hodně se řešilo bílé pozadí, ze strany dospělých bylo vnímáno jako velký problém, protože si děti budou myslet, že je zima. Zeptali se jich: „Jaké je roční období?“ Děti říkaly: „Zima. Ne, není zima... No tak... Nevíme... Tak je to asi léto, to rostou borůvky.“ Nedává jasné indicie na první dobrou, děti o tom musí přemýšlet. Lidi nejsou vůbec zvyklí, že by děti nutili přemýšlet. Bylo to vnímáno jako negativní, ale já z toho měla

hroznou radost. Společně s Alexandrou i Bárou jsme rozhodly, že bílé pozadí zůstane.

Mlsné medvědí příběhy (foto: Bionaut)

Co vás při tvorbě inspiruje?

Strašně mě inspiruje zvuk. Na něj se opravdu ve filmech snažím dbát, někdy se mi to daří, někdy méně, ale беру ho jako součást vyprávění a je pro mě podstatný. Inspirují mě i jednotlivé zvuky – když slyším něco, co mi přijde divné nebo zajímavé. Mám ráda film *Já a Ty a všichni ostatní* (*Me and You and Everyone We Know*, 2005) režisérky Mirandy Julyové, ve kterém jsou neuvěřitelně vtipné a zároveň opravdové momenty. Jedním z nich je ten, kdy malý kluk každé ráno slyší za keřem zahrady nějaký zvuk a neví, odkud se bere. Na konci filmu zjistí, že za keřem je autobusová zastávka a každé ráno na její kovovou konstrukci klepe pán čekající na autobus mincemi připravenými k zaplacení jízdného. Dělá to takový zvonivý zvuk. Tohle nahlížení na realitu z nové perspektivy, kdy si něco člověk myslí, a nakonec je to úplně jinak, je i v *Plodech mraků*.

Do čeho byste se v budoucnu ráda pustila?

Ráda bych si po zkušenosti s *Tondou a bacilem* vyzkoušela ještě něco hraného. Myslím si, že pro děti má velkou sílu, když do reálného světa dáte něco, co je fantazijní.

Kombinace animace s hercem mi přijde skvělá. Hrozně mě baví dětské filmy, kde ožijí hračky. Dříve se třeba dělaly *Chobotničky*, jako dítě jsem je měla moc ráda, a chybí mi nějaké podobné projekty. Přijde mi, že to tady nikdo nedělá. Teď jsem viděla výborný, ještě nedokončený film Marka Náprstka – *Kuřobína*. Je o tom, že holčička má za panenku kuře z mrazáku. Je to strašně vtipné, nevím, jestli je to pro děti vhodné, ale nadchlo mě to jako nový styl. Nadsázka v realitě tu strašně chybí. Hodně by mě bavilo dostat do realistického filmu nadsázku, a zároveň aby byl pro děti přístupný a srozumitelný.

Čím dál víc mě láká udělat si knížku pro děti – vrátit se ke své výtvarné tvorbě a ilustrace zpracovat svým způsobem. Je to i díky tomu, že se znám s Terezou Vostradovskou, která dělala *Hravouku*, a myslím si, že teď znovu přichází vlna knížek, které jsem měla hrozně ráda, do kterých jsem se jako dítě mohla dívat dlouho a pořád jsem tam něco nacházela. Taky je to kvůli Daisy Mrázkové – ale to je možná jen nějaká osobní, subjektivní věc – já moc její knížky jako dítě ráda neměla, až na *Flóru* [pozn. *Můj medvěd Flóra*], četla mi ji máma a v ní je poslední stránka, na kterou nemůžu nikdy zapomenout a asi je to něco, co se mi v životě často připomíná. Ve velkém celku sedí dvě děti na dece a uprostřed je Flóra, která je vůči nim strašně malá. Ptají se jí: „Tak co, Flórinko, jsi šťastná? Jsi u nás dost šťastná? Kývá hlavou. Má ji na niti.“ Mě to prostě vždycky dojde. Přišlo mi to jako esence humanity a života, esence lidské lásky nebo toho, kam je člověk schopen vložit svou energii, a že to má smysl. Proto mě dětský svět tak fascinuje, že v dětství je to semínko lásky zaseté a může se rozvíjet. A tohle ve mně navždycky zůstalo. Knížka funguje hodně jinak než film, protože se člověk může zastavit – třeba na jednom momentu, který může nějak vstřebat.

Potom bych se strašně chtěla vrhnout na zmiňované instalace do nemocnic. Pomocí projektoru měnit prostory nemocnic, aby se na tom děti mohly podílet – to by mě fakt bavilo. Technologii pro tento projekt bude potřeba vymyslet, ale věřím, že když se do toho pustím, určitě najdu lidi, kteří mi projekt pomohou zrealizovat.